

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-07432-017
Otsuse kuupäev	21. juuli 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Signe Naarits, Kristina Jerjomina
Tarbija	
Kaupleja	RIBBON CONSULT OÜ, 14355215
Tarbija nõue	Ettemaksu tagastamine ja viivitusintresside tasumine.
Asja läbivaatamise aeg	7. juuli 2020

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada;
2. osaühingul Ribbon Consult tagastada tarbijale 450,00 (nelisada viiskümmend) eurot;
3. osaühingul Ribbon Consult maksta tarbijale viivist seadusjärgse viivitusintressi (VÕS § 113) määras täitmata rahalisest kohustusest alates 19.märtsist 2020 kuni raha tagastamise kohustuse täieliku täitmiseni.
4. kauplejal täita komisjoni otsus 30 päeva jooksul arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 25.novembril 2019 lepingu, millega kaupleja võttis enesele kohustuse korrastada tarbija ehitusdokumentatsioon ja korraldada tarbija huvides tarbija nimetatud ehitisele kasutusloa saamine ning tarbija võttis enesele kohustuse tasuda töö eest 900,00 eurot. Tarbija tasus ettemaksuna 450,00 eurot.

Kaupleja tarbijale tööde üle ei andnud.

25.jaanuaril 2020 sõlmisid pooled kokkuleppe täiendavas töös maksumusega 850,00 eurot. Tarbija selle kokkuleppe alusel kauplejale makseid ei teinud ja kaupleja tööd tarbijale üle ei andnud.

27.veebruaril 2020 sõlmisid pooled kokkuleppe, mille järgi pidi kaupleja tegema vajaliku muudatusprojekti ning välis- ja sisevõrkude teostusjoonised. Poolte kokkuleppe järgi oli töö hinnaks 450,00 eurot, mille tarbija oli varasema lepingu alusel juba kauplejale tasunud.

Tarbija väidab, et kaupleja kokkulepitud töid üle ei andnud, ka mitte täiendavaks tähtajaks. 16.märtsil 2020 teatas kaupleja, et leping on täitmisega lõppenud, mida tarbija käsitas kui täitmisest keeldumist. Tarbija nõudis ettemaksu tagastamist ning viivitusintresside tasumist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on seisukohal, et on teinud tarbija huvides tööd rohkem, kui tarbijalt saadud ettemaksuna on hüvitatud. Töö tegemine oli takistatud põhjusel, et tarbijalt saadud dokumendid olid puudustega. Veebruaris 2020 sõlmitud kokkuleppe alusel tehtud töö on tarbijale üleantud ja vastab nõuetele.

Komisjoni põhjendus:

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõendite järgi põhineb vaidlusalune õigussuhe töövõtulepingul. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töövõtulepinguga valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), teine isik (tellija) aga maksma selle eest kokkulepitud tasu.

Pooled ei vaidle selles, et lepingulise suhte eesmärgiks oli tarbija nimetatud ehitise dokumentatsiooni korrastamine ja ehitisregistrisse sisestamine ulatuses ja viisil, mis tagab ehitisele kasutusloa väljaandmise. Eesmärgi saavutamiseks vajaliku töö sisu on esialgses lepingus (25.11.2019) kirjeldatud eksitavalt; hilisemalt on pooled pidanud läbirääkimisi töö sisu üle ning leppinud kokku erinevates tegevustes ning tasu suuruses.

Pooled ei vaidle ka selles, et 27.veebruaril 2020 tegi tarbija kauplejale ettepaneku teha saadud ettemaksu (450,00 eurot) eest 12.märtsiks 2020 hoonele muudatusprojekt ja

koostada välis- ja sisevõrkude teostusjoonised dwg ja pdf formaadis. Kaupleja vastas 29.veebruari 2020 e-kirjaga tarbijale, et saadab tarbija soovitud tähtjaks muudatusprojekti lähtealused ja võrguskeemid. Tarbija kinnitas 2.märtsi 2020 e-kirjas kokkuleppe (edaspidi - kompromiss) saavutamist dwg ja pdf formaadis muudatusprojekti ning võrkude teostusjooniste tegemises ja jäi ootama töö üleandmist. Poolte kirjavahetusest on ilmne, et kompromissiga on varasemad kokkulepped kaotanud poolte jaoks tähenduse. Eelnevast tulenevalt hindab komisjon üksnes kompromissi täitmise seonduvat.

Tarbija väidab, et kauplejalt 13.märtsil 2020 saadud töö ei ole nõuetekohane. Kaupleja ei esitanud muudatusprojekti ehitusprojektile nõutavas vormis ega nõutava sisuga. Mitmed muudatused on joonistele kandmata, tähelepanuta on jäetud väliste tehnovõrkude faktiline olukord, mille kohta esitati andmed kauplejale juba 2019 novembris. Hoone sisevõrkude teostusjoonised on tegemata. Tarbija on seisukohal, et üleantud osal puudub väärtus, kuivõrd teised ettevõtjad eelistavad töö tegemisel kasutada enda lähteandmeid.

Kaupleja väidab, et kompromissiga ei olnud ette nähtud ehitise ülesmõõdistamist ega projekti koostamist ning tegelikult valminud ehitise muudatuste tuvastamist. Tarbijale on saadetud dokumendid kujul, mille tegemises lepitati kokku 25.jaanuari 2020 lisatööde kinnituskirjas. Tarbijale 21.vebruaril 2020 ja 13.märtsil 2020 üleantud dokumentidega on kaetud kompromissis ettenähtud töö maht. Tarbija ei ole esitanud dokumentidele ainsatki sisulist märkust.

Komisjon kauplejaga ei nõustu. Komisjon jätab tähelepanuta kaupleja väited, milles on kompromissi täitmiseks üleantud töö vastavust hinnatud varasemate kokkulepete kontekstis. Komisjon juhib kaupleja tähelepanu tarbijakaitseseaduse §-le 3, mille järgi on tarbijal õigus saada pakutava kauba või teenuse kohta vajalikku ja tõest teavet teadliku valiku tegemiseks ning õigeaegset teavet võimalike riskide kohta (lg 2). TKS § 4 järgi on tarbijal õigus saada majandushuvide kaitse seisukohalt vajalikku teavet. Kaupleja on kohustatud avaldama sõlmitava lepingu kohta teavet sellises ulatuses ja korras, mis vastab võlaõigusseaduses või muus seaduses sätestatud lepingueelse teabe andmise kohustusele ja tarbijakaitseseaduses nimetatud tingimustele.

Eeltoodu kehtib ka kompromissile, mis on sõlmitud poolte 27.02-3.03.2020 kirjavahetusega. Komisjoni arvates on ilmne, et tarbija soovis kauplejalt ehitise muudatusprojekti, mis on koostatud lähtudes majandus- ja taristuministri 17.juuli 2015 määrusega nr 97 kehtestatud nõuetest. Tarbija on kahes kirjas (27.02 ja 3.03) rõhutanud, et soovib muudatusprojekti. Komisjoni arvates pidi kaupleja ära tundma (VÕS § 14-1), et tarbija huvi on suunatud nõuetekohase projektdokumentatsiooni saamisele, mitte sellest üksnes lähtealuste või skeemide saamisele. Tarbija on sellekohast soovi üheselt mõistetavalt kinnitanud ka täiendava tähtaja andmisel.

Kaupleja pidi muudatusprojekti koostamise vajaduse ära tundma ka töö eesmärgist, so tarbija huvist saada ehitisele kasutusluba. Komisjoni arvates tuleb olukorras, kus mõisted on tarbijalepingu sõlmimisel jäänud lahti seletamata, lähtuda sõnade tavatähendusest ja mõistlikkuse põhimõttest. VÕS § 7 järgi loetakse mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks; seejuures arvestatakse võlasuhte olemust, tehingu eesmärki, vastava tegevus- või kutseala tavasid ja praktikat, samuti muid asjaolusid.

Komisjoni arvates pidi iga mõistlik isik tarbija ettepanekust aru saama, et tarbija soovib saada muudatusprojekti, mitte sellest ühte või teist osa. Võimalik ebaselgus kompromissi sisus või kaupleja soovimatus tarbijast aru saada on komisjoni hinnangul põhjustatud kaupleja hooletusest ja/või selgituskohustuse täitmata jätmisest, millega seotud riisiko tuleb jätta kaupleja kanda.

VÕS § 641 järgi peab töö vastama lepingutingimustele. Lepingutingimustele peavad vastama ka töö juurde kuuluvad dokumendid. Töö ei vasta lepingutingimustele eelkõige siis, kui sellel ei ole kokkulepitud omadusi. Töö omadustes kokkuleppe puudumisel ei vasta töö lepingu tingimustele kui tulemus ei sobi teatud otstarbeks, milleks tellija seda vajab ja mida töövõtja lepingu sõlmimise ajal teadis või pidi teadma, kui tellija võis mõistlikult tugineda töövõtja erialastele oskustele või teadmistele, muul juhul aga otstarbeks, milleks seda liiki tööd tavaliselt kasutatakse.

Nõuded muudatusprojektile sisalduvad eelnimetatud määruse §-s 12; kaupleja ei ole tõendanud, et oleks tarbijale üle andnud nõuetele vastava muudatusprojekti (sh esialgsest projektist erinevad tehnilised lahendused, esialgse projekteerija arvamus muudatuste kohta, muutmist põhjendavad seletuskirjad ja muutmiste võimalikud mõjud ning kogu projektdokumentatsiooni ühtne loetelu). Seega on kaupleja jätnud kohustuse täitmata ning tarbija ei saavutanud kompromissi sõlmimisega taotletud eesmärki.

VÕS § 642 alusel vastutab töövõtja lepingutingimustele mittevastava töö eest; § 646 alusel võib tellija nõuda kauplejalt lepingutingimustele mittevastava töö parandamist või uue töö tegemist, kui sellega ei põhjustata töövõtjale ebamõistlikke kulusid või põhjendamatuid ebamugavusi, arvestades muu hulgas asja väärtust ja lepingutingimustele mittevastavuse olulisust. Töövõtja võib töö parandamise asemel teha lepingutingimustele vastava uue töö. Kui tellija nõuab õigustatult parandamist ja töövõtja ei tee seda mõistliku aja jooksul, võib tellija töö ise parandada või lasta seda teha ja nõuda töövõtjalt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist.

Tarbija andis kauplejale täiendava tähtaja töö parandamiseks. 17.märtsi 2020 e-kirjaga teatas tarbija kauplejale, et soovib suhte lõpetada ja nõudis ettemaksu tagastamist. Tarbija tugines avalduses kaupleja rikkumisele ja kaupleja 16.märtsi 2020 e-kirjale, mis on hinnatav töö parandamisest keeldumisena. Komisjon hindab tarbija avaldust lepingu

ülesütlemisena VÕS § 655 tähenduses. Kui tellija on lepingu üles öelnud kaupleja kohustuse rikkumise tõttu, puudub töövõtjal õigus tasule (VÕS § 655 lg 2). Tarbija raha tagastamise nõue muutus sissenõutavaks 18.märtsist 2020 (VÕS § 82 lg 3).

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue ettemaksuna saadu tagastamises ja viivise tasumises on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg

Signe Naarits

Kristina Jerjomina

/allkirjastatud digitaalselt/